

Veileder

PILESTREDET PARK

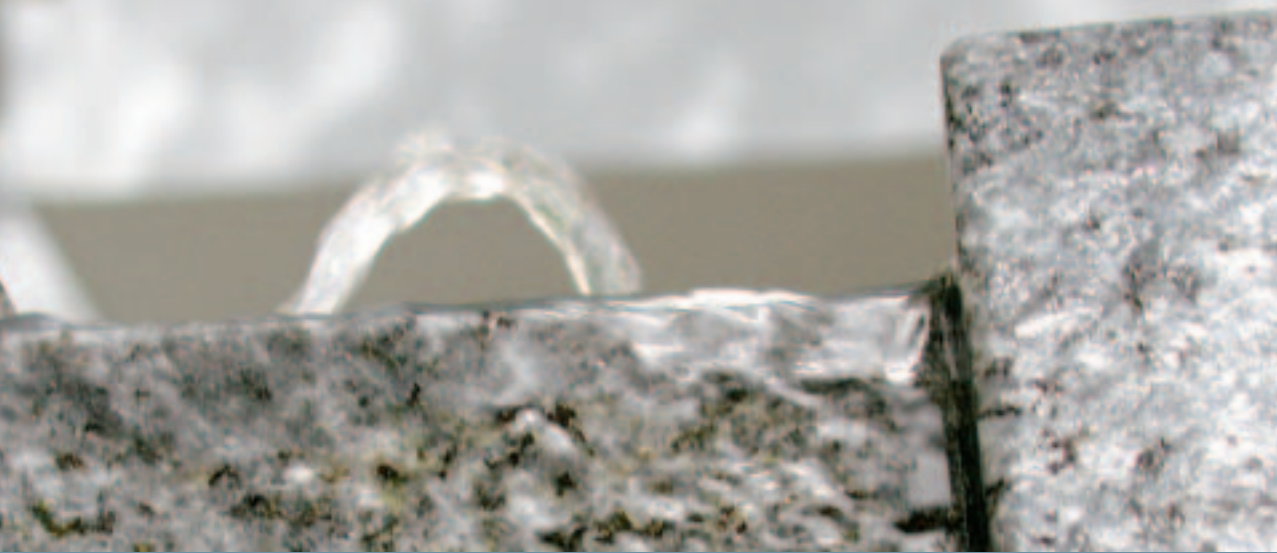

Til beboerne i Pilestredet Park

Innhold

Bakgrunn	4
Miljøoppfølgingsprogrammet	7
Miljømål	9
Utemiljø	15
Pilestredet Park Økodrift	21
Kart	22

Veileder for Pilestredet Park

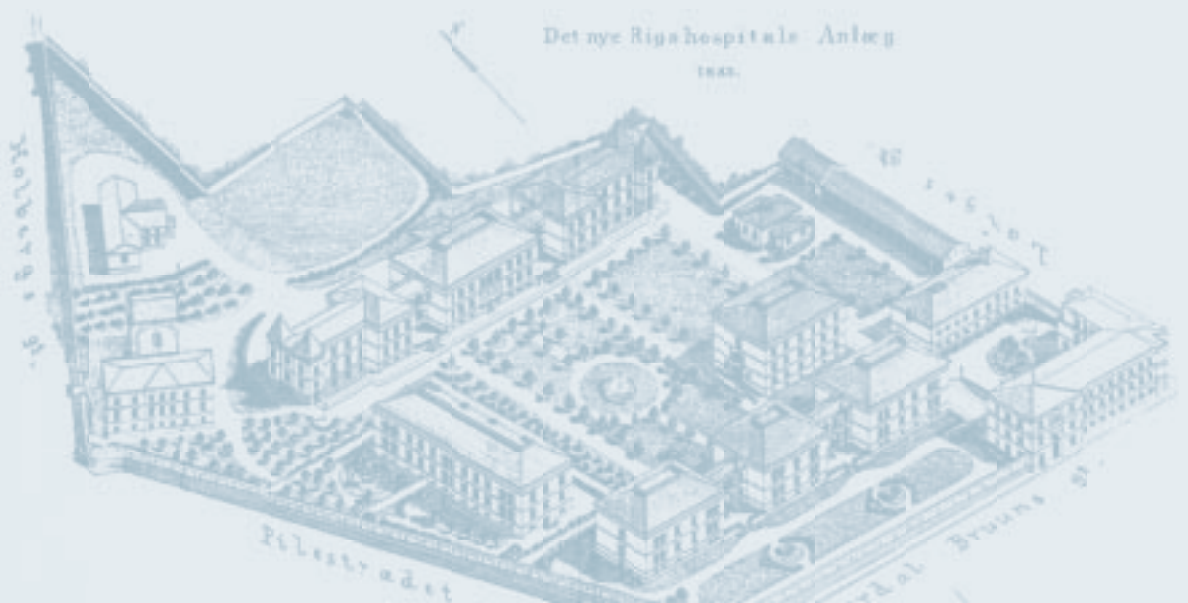
- henvender seg til beboerne i Pilestredet Park.
Statsbygg ønsker med denne veilederen å redegjøre for de spesielle forholdene som ligger til grunn for Pilestredet Park, og hvordan du skal kunne nyttiggjøre deg de mulighetene som finnes her.

Bakgrunn

Stortinget vedtok i 1991 å flytte Rikshospitalet til Gaustad. Verdien av tomten og eksisterende bygninger skulle inngå i finansieringen av det nye sykehuset. Statsbygg fikk i oppdrag å utvikle området som fikk navnet Pilestredet Park.

Oslo bystyre vedtok reguleringsplanen i november 1997. I denne stilte Oslo kommune en rekke krav som ledet til et samarbeide mellom kommunen og staten. På grunnlag av dette ble et miljøoppfølgingsprogram (MOP) utarbeidet av Statsbygg i oktober 1999. Dette programmet inneholdt mål og retningslinjer for gjennomføring av planlegging, riving, bygging og drift av Pilestredet Park.

Statens og Oslo kommunes mål er å påvirke slik at det legges opp til en maksimal bærekraftig utvikling av Pilestredet Park. Premisser for å sikre en bærekraftig utvikling gjennom ivaretagelse av miljøhensyn er lagt i stortingsmeldinger, reguleringsplan og i kommunale og statlige styringsdokumenter. Oversikt over viktige dokumenter knyttet til utviklingen av Pilestredet Park finnes bak i veilederen.

Vanning i forbindelse med riving av barneklubben i Stensberggaten

Bygninger som skulle rives er blitt revet, og boliger er kommet på plass som nybygg eller i renoverte bygninger. De nye boligene og infrastrukturen er bygget i henhold til kravene i miljøoppfølgingsprogrammet for Pilestredet Park, og i veilederen vil vi omtale noen av disse.

Kart på side 22-23 viser området med byggefelter og bygg, samt ferdigstillelse eller planlagt ferdigstillelse for disse.

"Fra sykehus til sunne hus"

Miljøoppfølgingsprogrammet for Pilestredet Park

Formål og omfang

Staten og Oslo kommune ønsker å legge et miljøbevisst og langsiktig perspektiv til grunn for utviklingen av Pilestredet Park.

I det byøkologiske programmet "Fra sykehus til sunne hus" (juni 98) heter det:

"...Gjennom flere delprosjekter å knytte sammen de beste løsninger på miljøområdet til en helhet, slik at Pilestredet Park kan fremstå som et ledende eksempel på bærekraftig byutvikling. Trivsel og miljøkvalitet vil fremme attraktiviteten av Pilestredet Park som boligområde..."

Ett år senere (oktober 1999) var så miljøoppfølgingsprogrammet for Pilestredet Park ferdig. I dette blir visjoner og satsingsområder fra det byøkologiske programmet fulgt opp med konkrete mål. Programmet og målene gjelder for Statsbygg, Oslo kommunes etater og øvrige aktører ved:

- planlegging og prosjektering
- riving, rehabilitering og nybygging
- bruk av det ferdig utviklede området

For å skape en felles plattform for miljøoppfølging har Statsbygg samlet seg om følgende overordnede miljømål:

Målet for Pilestredet Park er å nå fram til en ny form for byggeskikk der ressurs, miljøhensyn og estetikk er integrert i helhetlige arkitektoniske løsninger. Alle designvalg skal drøftes for å få gunstige økologiske løsninger når det gjelder utforming av utendørsanlegg, bebyggelse, leiligheter og bygningselementer.

Fremtidige utbyggere skal utnytte tilgjengelig kunnskap og teknologi for å oppnå mest mulig miljøeffektive løsninger, samtidig som det stilles store krav til arkitektonisk kvalitet.

Miljøhensyn skal innarbeides i planlegging, utbygging og drift av all fremtidig virksomhet i forbindelse med Pilestredet Park utbyggingen. I den helhetlige avveiningen mellom ulike interesser skal miljøhensyn vektlegges like mye som funksjonelle, tekniske, estetiske og økonomiske hensyn.

“Byøkologi”

Bærekraftig utvikling og byøkologi

Bærekraftig utvikling og byøkologi er to sentrale emner i Pilestredet Park. Bærekraftig utvikling handler om ikke å forbruke mer ressurser enn de vi kan skape. Vi må også redusere belastninger fra vår virksomhet, i form av avfall og utslipp, til et nivå der det ytre miljøet ikke forringes.

I en by forbrukes det ofte mer ressurser og genereres mer belastninger på miljøet, enn det en kan skape og håndtere lokalt.

Byøkologi handler blant annet om:

- reduksjon av ressursbehov og forbruk
- tilrettelegging og styrking av det biologiske mangfoldet
- redusert belastning på helsen og det ytre miljøet

Ansvar

Statsbygg har besluttet at miljøoppfølgingsprogrammet skal inngå i avtalene om salg av feltene i Pilestredet Park. Dette programmet er derfor en del av salgsavtalene som Statsbygg inngår med kjøper. Ved salg i fremtiden vil de samme kravene være gjeldene for nye eiere. På denne måten kan en ivareta og vedlikeholde de kvalitetene som utbyggerne, planleggerne og entreprenører har lagt ned i bygningene.

Nåværende og fremtidige eiere har dermed et ansvar for å følge forpliktelsene, og arbeide for å realisere de målene som er fastlagt i MOP. For å sikre at målene blir fulgt er det i kontraktene mellom Statsbygg som selger og kjøper gitt mulighet for ”stimulerende” og ”sanksjonerende” virkemidler. Stimulerende virkemidler omfatter f.eks. informasjon og veiledning eller prisbelønning for særlig visjonære løsninger. Med sanksjonerende virkemidler menes virkemidler som kommer til anvendelse hvis f.eks. spesifikke krav formulert i kontraktsbestemmelser ikke oppfylles. Slike sanksjonsmidler vil mest sannsynlig være av økonomisk art.

Miljømål

Satsingsområder

- Ressursbruk som gjelder forbruk og håndtering av f.eks. energi, materialer og vann
- Utemiljø som omfatter forholdet til våre omgivelser når det gjelder luft, vann og jord
- Helse, trivsel og sikkerhet som gjelder inneklimate, transport og utendørsanlegg

Gjenbruk og resirkulering

Bygge- og anleggsbransjens belastning på miljøet er betydelig. Det er beregnet at 40 prosent av det totale energi- og materialforbruket på landsbasis er knyttet til denne virksomheten, og at bransjen også står for 40 prosent av avfallet på søppelfyllingene. For utviklingen av Pilestredet Park ble det bestemt å bidra til en endring i denne praksisen.

Flere av de gamle bygningene som sto tilbake etter Rikshospitalet tilfredstilte ikke kravene til annen bruk, og bygningene ble derfor revet. Under rivingen av disse ble det lagt vekt på å utnytte ressursene som lå i bygningsmaterialer og komponenter på best mulig måte. Omfattende kartlegging av byggene og kildesortering av materialene var viktige tiltak for å nå målet.

Ved mange av de gamle bygningene var det benyttet tilhogget granitt. Steinene ble tatt ut av bygningene under rivingen, og vi finner disse igjen i parkanlegget i Pilestredet Park. Et inngangspartiet er blitt til en sandkasse i Sentralparken, og riksvåpenet som stod på en av bygningene er satt opp i Gjenbruksparken.

Store mengder av betongen og mursteinene fra bygningene ble knust innenfor området, og brukt til gang- og sykkelveier og til oppfylling rundt nye bygg. Gjenbruk på stedet av massene fra bygg som ble revet har spart gatene i nærmiljøet og byen for øvrig, for det som tilsvarer nærmere 2400 lastebiltransporter.

Samlet ble over 98 %
av alt "avfallet" etter
rivingen brukt på nytt

Samlet ble over 98 prosent av alt "avfallet" etter rivingen brukt på nytt i en eller annen form. For dette resultatet fikk Statsbygg i 2003 den nasjonale miljøprisen Glassbjørnen i klassen for gjenvinning.

Helse- og miljøfarlige stoffer fra bygninger og driften ved Rikshospitalet ble sortert ut og tatt forskriftsmessig hånd om.

Miljømål i nye bygninger

Byggebransjens bruk av materialressurser er betydelig, og det er ønskelig å få til en bedre utnyttelse av disse ressursene. Økt grad av gjenbruk og resirkulering vil kunne medvirke til dette. I de nye byggene i Pilestredet Park er dette lagt vekt på i forbindelse med valg av materialer. Hvis materialene en gang skal demonteres, skal byggene være sammensatt på en slik måte at det ikke skaper unødige avfallsproblemer. Et resultat av målet om økt gjenbruk og resirkulering i Pilestredet Park, er at det er utviklet et betongelement til bruk i dekker (betonggulv mellom etasjene). Dette elementet som delvis er basert på resirkulert betong, er nå i handelen.

Innemiljø

Vi tilbringer mye av tiden innendørs. Mange personer har plager som kan skyldes dårlig innemiljø. I Pilestredet Park har vi forsøkt å legge til rette for et godt og sunt innemiljø i byggene. Blant annet har vi forsøkt å unngå fukt i byggeperioden, og har valgt materialer som ikke påvirker forholdene i bygningene ugunstig. Under oppføring av de nye byggene i Pilestredet Park har vi satt som mål at en skal unngå å benytte materialer som inneholder helse- og miljøfarlige forbindelser. Det er derfor viktig at en ved senere oppussing og ombygging tar hensyn til dette ved valg av materialer, og ikke benytter noe som påvirker innemiljøet i en negativ retning. Et trygt valg kan være å bruke samme type materialer på nytt.

Riktig materialvalg er ikke nok til å sikre et godt innemiljø. Riktig bruk og vedlikehold av byggene er også nødvendig. Det er derfor viktig at du setter deg inn i de bruksanvisningene (ofte kalt FDV-dokumentasjon) som følger med boligen. Der vil du finne ut hvilke materialer som er benyttet og hvordan vedlikeholdet best skal gjøres. I fremtiden vil kanskje en dokumentasjon som viser bruk av sunne materialer, være noe som styrker verdien av boligen.

Gode råd om valg og hva en skal unngå for å beholde et godt innemiljø kan du få hos:

- **GRIP**
Storgata 23 c, Oslo
Telefon: 23 97 98 00
www.grip.no
- www.inneklima.com
- **Norges Astma- og Allergiforbunds Inneklimakontor**
Gamle Riksvei 7, 8008 Bodø
Telefon: 75 52 60 35
Telefaks: 75 52 55 15
www.naaf.no

Drikkevann

Rent vann er i global sammenheng en knapp ressurs. I Oslo har man vanligvis nok tappevann, men det kommunale ledningsnett for vannforsyning er av varierende kvalitet, og mye vann forsvinner på veien fra magasin til forbruker. For å unngå og måtte produsere mer tappevann og eventuelt øke kapasiteten på forsynings- og avløpsledninger, vil det være et langsiktig mål å redusere tappevannsforbruket fra dagens 200 l/ person pr. døgn til 150 l/ person døgn.

For å oppnå en så god drikkevannskvalitet som mulig, er det benyttet vann- og avløpsrør som avgir minst mulig skadelige stoffer ved bruk. Rørene skal også avgi minimalt med gasser ved en mulig brann. Nye bygg i Pilestredet Park er oppført med utstyr som legger til rette for redusert forbruk. Forbruk av vann til matlaging, vasking, rengjøring og sanitærinstallasjoner bør kunne reduseres uten at det går ut over helse, komfort eller sanitære forhold.

Overflatevann

Deler av nedbøren over Pilestredet Park blir fanget opp av sedumplantene på takene. Dette er en robust plante som tåler stor variasjon i fuktighet og tørke. Vannet blir så ført i taknedløp til oppsamlingsbassenger under bakkenivå, og over tid ut i åpne renner i parken. Herfra ledes vannet videre ut i byens avløpsnett. Dette er med på å redusere belastningen på ledningsnettet, og skape et parkanlegg hvor rennende vann øker trivsel for både mennesker og dyr.

Energi

I global sammenheng er energi en knapp ressurs. Oljefyring er problematisk fordi forbruket av fossil energi er forbundet med en rekke miljøproblemer, blant annet gjennom utslipp av CO₂. Bygningene i Pilestredet Park er tilkoplede fjernvarmenettet i Oslo. Elektrisitetsnettet på området er derfor ikke dimensjonert for bruk av elektrisk oppvarming i bygningene.

De nye bygningene er planlagt og oppført på en slik måte at de skal ha et lavt energibehov ved riktig bruk. Mange boliger har installert styrings-systemer som gjør det mulig å tilpasse oppvarmingen, slik at boligen står på "sparetemperatur" når den ikke er i bruk og justerer seg opp til passe nivå før du kommer hjem. Riktig bruk av dette utstyret sparer energi og utgifter.

Råd og tips om energisparing finner du blant annet hos:

- www.enok.no
- www.spareenergi.no
- **ENOVA**, Abelsgt. 5, 7030 Trondheim
Tlf. 73 19 04 30
www.enova.no
- **Bygg Reis Deg**,
Infosenteret i Haakon VIIIs gate 5, Oslo
www.byggreisdeg.no

Avfall

Under planlegging og bygging er det lagt til rette for kildesortering. Målet for Pilestredet Park er at bare 30 prosent av avfallet fra husholdningene skal være restavfall (usortert husholdningsavfall).

Kartet bak i veilederen viser hvor du vil kunne levere forskjellig avfall.

I avfallsrommene i bygningene er det mulig å sortere papir og restavfall. Rundt på området vil det være satt ut egne beholdere som kan ta i mot:

- metaller
- glass
- tekstiler
- farlig avfall (eksempelvis malingsrester og olje)

Ved å bruke de mulighetene kildesortering gir, kan beboerne medvirke til at ressursene i avfallet utnyttes. Sortering av avfall gjør det mulig å utnytte ressursene i avfall som egner seg til dette. Reduksjon av restavfall reduserer både miljøbelastningen og renovasjonskostnadene.

Kompostering av våtorganisk avfall

Pilestredet Park forbereder å ta hånd om våtorganisk avfall, det vil si husholdningsmatavfall som kan brytes ned og omdannes til kompost. Dette tiltaket vil redusere den samlede mengden restavfall og gi et produkt som kan brukes til jordforbedring og føres tilbake til området.

Annet avfall

Gjenbruksstasjoner

Renovasjonsetaten i Oslo har to gjenbruksstasjoner der husholdningsavfall kan leveres uten ekstra gebyrer. Dette er allerede betalt med renovasjonsgebyret.

Følgende kan leveres til gjenbruksstasjonene:

- hvitevarer
- farlig avfall
- sykler og motordeler
- møbler
- verktøy
- tekstiler
- elektronikk
- hageavfall fra husholdninger
- kuldemøbler

Ved levering må avfallet sorteres for deponering i merkede containerne.

Privatpersoner kan levere inntil 2,5 kubikkmeter avfall pr. leveranse. Tillatt totalvekt på kjøretøyet er 3,5 tonn. Grensen for løsmasser er 1 kubikkmeter.

Gratistilbudet på kommunens gjenbruksstasjoner er kun ment for husholdningsavfall. Matavfall og restavfall kan ikke leveres på gjenbruksstasjonene. Annet avfall som ikke er med i denne ordningen, kan leveres på **Grønmo avfallsanlegg** til de priser og betingelser som til enhver tid er gjeldende der.

Grønmo gjenbruksstasjon

Sørliveien, tlf. 23 48 36 00

Åpningstider:

mandag-torsdag 0700-1930

fredag 0900-1630

lørdag 0900-1400

Brobekk gjenbruksstasjon

Brobekkveien 87, tlf. 23 48 36 00

Åpningstider:

mandag-fredag 0800-1930

lørdag 0900-1430

Restlopper fra loppemarked

Byrådsavdeling for miljø og samferdsel har åpnet for at loppemarkeder og borettslag gratis kan levere restlopper til Grønmo. Her er det ikke makskrav på 2,5 kubikkmeter.

For mer informasjon om avfallshåndtering og reduksjon:

Renovasjonsetaten (REN)

Pb 4533 Nydalen, 0404 Oslo

Telefon: 23 48 36 00

Besøksadresse: Gjerdrumsvei 10 B

E-post: postmottak@ren.oslokommune.no

Grønn Hverdag

Besøksadresse: Grensen 9B,

0159 Oslo

Telefon: 23 10 95 50

E-post: post@gronnhverdag.no

UTEMILJØ

Utslipp til luft, vann og jord

Pilestredet Park er planlagt for å gi et godt utemiljø selv midt i sentrum. Trafikken inne på området skal være et minimum. Under utbyggingen har man prøvd å ta vare på store deler av den eksisterende vegetasjonen, og ny er tilført. Utformingen av Pilestredet Park som er bilfritt boområde gjør det mulig å videreføre intensjonene fra utbyggingen. Den fremtidige drif-tingen og vedlikeholdet av området er planlagt gjennomført med lav belastning i form av utslipp, støy og støv.

Transport

Den sentrale beliggenheten gjør det lett å benytte kollektivtransport til reisemål i og utenfor Oslo. Pilestredet Park er lagt til rette for redusert bilbruk. For å legge til rette for bruk av sykkel, er det sykkelstativer utvendig og eget parkeringsrom i hvert bygg. Det er gjennomgående gang-veier og sykkelstier i området. Alle parkeringsplassene til boligene har innkjøring fra ytterkanten av Pilestredet Park, for å redusere biltrafikken inne på området. Det er et mindre antall parkeringsplasser for korttidsbruk på gatenivå.

Oversikt over kollektivtilbudet i det sentrale Oslo. Det merkede feltet viser Pilestredet Park.

For mer informasjon om kollektivtilbudet:

- **Trafikanten**

Oslo og Akershus Trafikkservice AS
 Jernbanetorget 1, 0154 Oslo
 Ruteopplysning: Tlf 177
 Internett: www.trafikanten.no
 E-post: firmapost@trafikanten.no

Har du sjelden behov for egen bil, kan et alternativ være å leie bil eller være medlem i en bildelingsordning. Informasjon om dette kan du blant annet få hos:

- **Andelslaget Bilkollektivet BA,**
 Adr: Postboks 2190 Grünerløkka,
 0505 Oslo, Tlf: 22 70 01 01
 E-post: bk.oslo@bilkollektivet.no

Utearealet

For uteområdene er det lagt vekt på å opparbeide området som helhet til rekreasjon, og en høy standard er lagt til grunn for opparbeidelsen av anleggene både når det gjelder parker, gangveier og sykkelstier. Fellesområdene skal kunne brukes av beboerne i Pilestredet Park, men også andre som ønsker å benytte området til rekreasjon skal ha adgang. Bygningselementer og masser fra Rikshospitalet er benyttet til veier, trapper, benker og andre deler av uteområdene, som for eksempel lekeklassen.

For å verne om trær og vegetasjon er det laget en marksikringsplan for Pilestredet Park. Trær som blir skadet eller ødelagt, må den som forvolder skaden erstatte med kompensierende tiltak. Tiltakene skal være i form av nye trær av en viss størrelse eller annet som Statsbygg skal kunne ta stilling til. Under utbyggingen er det flere ganger foretatt kartlegging av tilstanden til trærne og vegetasjon for øvrig. Dette for at vi best mulig skal kunne sikre trærne for fremtiden.

Parker og plasser

Sentralparken var en del av det nye sykehuset ved Rikshospitalet da det ble åpnet i 1883. Parken har siden vært en attraktiv del av sykehusets uteområde og det har vært viktig for Statsbygg å bygge videre på dette. Sentralparken med bassenget er renoverert og tilført nye elementer som lekeplass med klatrevegg, sandkasse og den store ormen.

Ballplassen ligger mot hjørnet av Langesgate og Frimannsgate. Her vil "barn" i alle aldre kunne leke med ulike typer spill som en del av parkanlegget.

Hengealm

Gjenbruksparken ligger mellom det gamle administrasjonsbygget og parkhuset. I utformingen av parken er det lagt ekstra vekt på å benytte og vise materialer og komponenter fra da Rikshospitalet lå i det området som i dag utgjøres av Pilestredet Park.

Kvinneklippsparken med mange fine trær er for det meste tatt vare på slik det var ved Rikshospitalet. Spesielt kan nevnes vrialm, hengealm og flikbladet berglønn.

I parken mot vannrennen finnes det flere søyleeiker. Tilsvarende trær ble før rivingen av den gamle medisnavdelingen reddet ved at de ble tatt opp og plantet ved det nye Rikshospitalet på Gaustad.

Gangveier og sykkelstier

Fotgjengere og syklistene skal kunne ferdes trygt i Pilestredet Park, og i hele området er det anlagt gangveier og sykkelstier som gjør dette mulig. Disse veiene er støpt med gjenbruksmasser, og i overflaten kan dette tydelig sees med blant annet deler av rød murstein.

Kjøreveier

Som hovedregel skal bilene bare kunne kjøre der det er asfaltert. Det vil si fra Holbergsgate til Hospitalplassen, og fra Langesgate rundt fremtidige Pilestredet Park nr. 17-19 (Felt K). Annen kjøring er kun etter spesiell tillatelse (f.eks. avfallstømming, varelevering og nødvendig vedlikehold).

Vann

For å skape mer liv og øke opplevelsen er vann i mange former brukt i parken. Både i form av rennende vann, fontener og stille vann i store og små bassenger. Deler av dette vannet vil være regnvann fra oppsamlingsbassenger under bakkenivå. Etter nedbør vil det derfor sildre og renne flere steder i lang tid etterpå.

Infrastruktur

Infrastrukturen i Pilestredet Park omfatter i tillegg til veier og plasser, som er omtalt under utendørsanleggene, også de tekniske installasjonene. Transportkulvertene fra Rikshospitalet hvor de transporterte pasienter, mat og annet nødvendig, er der hvor det har vært mulig renovert og tatt i bruk for fjernvarme, ulike typer elektriske kabler til tv, data og telefon. I tillegg er et eget rom i tilknytning til kulverten bygget om til sentral teknisk driftskontroll for området. Ved å bruke kulverten vil det være mulig å redusere graving i parken når det skal gjøres endringer i de tekniske installasjonene. Den tekniske kulverten er tegnet inn i kartet på side 22-23.

“byøkologisk
adfærd”

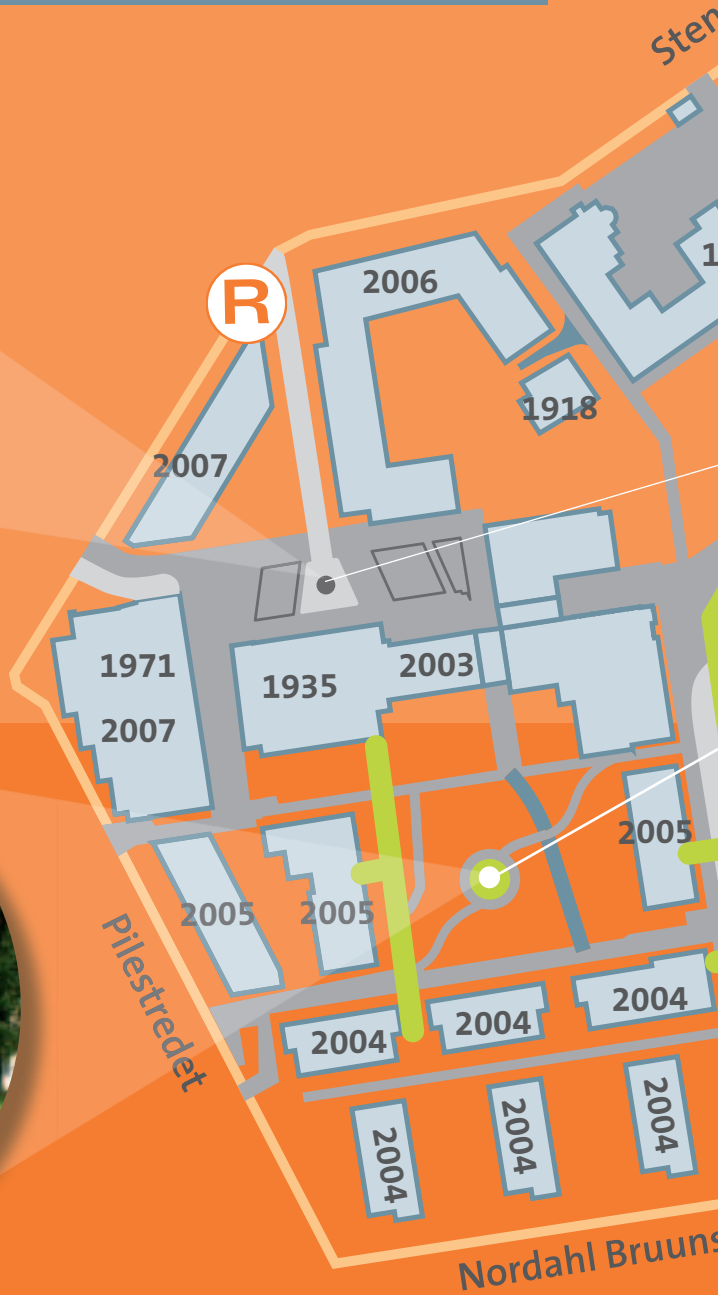
Pilestredet Park Økodrift

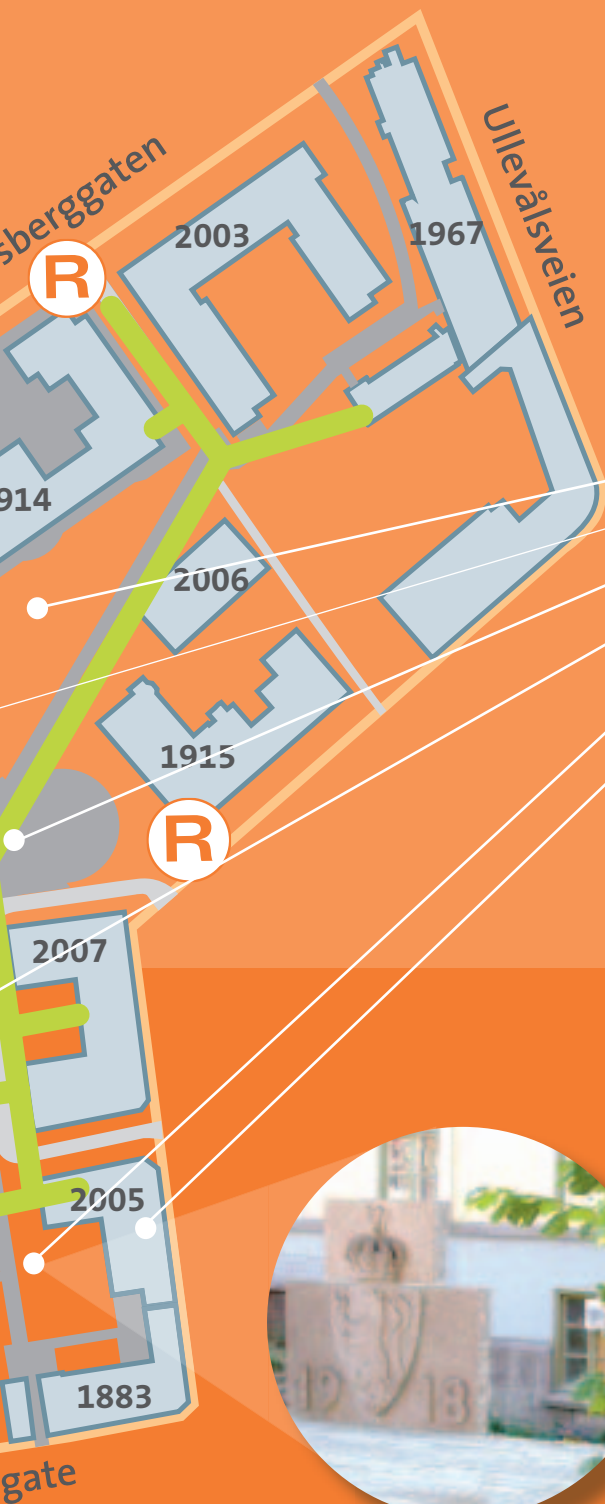
Pilestredet Park Økodrift er navnet på sameiet Pilestredet Park. Sameievedtektene for organisasjonen ble undertegnet av Statsbygg og utbyggerne den 3. april 2003. Sameiets formål skal være å drive og forvalte sameieeiendommen til deltakernes beste. Man skal legge til rette for og stimulere til byøkologisk adferd blant beboerne i Pilestredet Park. Visjonen er at Pilestredet Park Økodrift skal fremstå som en foregangsorganisasjon når det gjelder å drifte et bo-, undervisnings- og næringsområde etter byøkologiske prinsipper.

Driftsorganisasjonen skal medvirke til at brukerne av Pilestredet Park utfører vedlikehold etter miljøvennlige vedlikeholdsrutiner. Videre har den ansvar for funksjonell lokal overvannshåndtering, at materialer som bevares tillegges en positiv verdi i forhold til gjenbruk, og at resursforbruket forbundet med renovering sammenlignes med resursforbruket til fremstilling av nye materialer.

Sameievedtektene skal gjelde mellom grunneierne i Pilestredet Park. Sameiet omfatter friområdene Kvinneklinikkparken (I reguleringsplanen kalt felt G1) og Sentralparken (Felt M), offentlige trafikkarealer, gangveier og plasser, videre underjordisk teknisk kulvert og verneverdig mur mot Nordahl Brunsgate og Pilestredet. Områdene innen Pilestredet Park som på reguleringsplanen bærer betegnelsene A1, A2, B, C, D, E, F1, F2, F3, G2, H, I, J, K og L inngår ikke i sameiet Pilestredet Park Økodrift.

EKSISTERENDE OG PLANLAGTE BYGNINGER

Årstallene angir opprinnelig ferdigstillelse, rehabilitering og evt. planlagt ferdigstillelse.

— Kvinneklinikkparken
 — Hospitalplassen
 — Ballplassen
 — Sentralparken
 — Gjenbruksparken
 — Parkhuset

R - Returpunkter

— - Teknisk kulvert

Relevante dokumenter

En rekke dokumenter og skriv ligger til grunn for utviklingen av Pilestredet Park. For mer informasjon om disse, kontakt Statsbygg.

- Byøkologisk program for Pilestredet Park, "Fra sykehus til sunne hus", 1998
- Miljøoppfølgingsprogram for Pilestredet Park, 1999
- Stortingsmelding 58 (1996-97) Miljøvernpolitikk for en bærekraftig utvikling - Dugnad for framtida.
Stortingsmelding 28 (1997-98) Oppfølging av HABITAT II
- Reguleringsplan for Gnr. 208 Bnr. 538, Pilestredet 32, med reguleringsbestemmelser.
- Forskrifter om begrensnng av støy. Tillegg til helseforskriftene for Oslo by, Oslo helseråd 01.10.75

Byporten
Biskop Gunnerus' gt 6
p.b. 8106 Dep.
0032 OSLO
Tlf: 22 24 28 00
Faks: 22 24 28 06

www.statsbygg.no

Veileder er utgitt av Statsbygg, september 2004 ved prosjektet Pilestredet Park. Spørsmål kan rettes til Statsbygg 22 24 28 00, pb 8106 Dep. 0032 Oslo og pr. e-post: postmottak@statsbygg.no